

Ozir po svetu. Gora Sinaj v Arabii.

Po potopisu C. H. Lista.

Polotok gore Sinaj, ki je en del gorate Arabije, obstaja iz golih in stermih planin, ktere presecajo tesne pešcene doline. Na sredi se dvigajo kupoma gore, od katerih se najviše dve: Sinaj ali Mojzeseva gora in pa Horeb ali Katarinja gora imenujete. Pod Horebom leži samostan sv. Katarine.

To poslopje, ne prav četverovogelno, je obdano z visokim zidom, na vsaki strani po 130 korakov dolgim; ima 8—10 pregrajenih dvorov, in razun glavne od Justinijana osnovane cerkve Preobraženja še 27 manjih cerkvic, v kterih vsih se vsako nedeljo mašuje; je pa tukaj tudi mohamedanska džamija.

Znotraj posebna čistota in prijaznost vlada. Menihi, kterih je okoli 30, so večidel iz gerških otokov; oni zelo ostro živé in vsaki izmed njih zna kakošno rokodelstvo. Samostan je vedno zapert, — al dobro se sprejme vsak gost, ki mora pa prej svoje pisma pokazati. Izvun tega se vsakemu Beduinu, ki k samostanu pride, kruha po ožetu spusti, in ni ga skoraj dneva, da bi se tukaj 30 do 40 ljudi ne najédlo. Šeika (poglavarja) arabskega pa obiskujejo še drugi. Toraj tudi Beduini romarje, kakor sploh vse, kar se v samostan vozi, na poti spremljajo in varujejo razbojniških napadov, ki v teh krajih niso ravno redki.

Arapí (Arabljani) mislijo, da dež od Mojzesa izhaja, in da je on neke bukve menihom v samostan sv. Katarine poslal, pa da oni tiste bukve odpiraje ali zapiraje dež ali sušo na polotoku narejajo. Zato, kadar dolgo dežja ni, v samostan grejo menihe prosit, da bi dežja dali, in ako potem dež pomoči, ga pripisujejo tem bukvam. Pred več leti je po taki prošnji veliko deževje nastalo, tako da je drevje iz korena izpralo. Neki Beduin, kteremu je povodinj ovce in veljblode vzela, priteče serdit k samostanu, vpijoč: „preširoko ste odperli knjigo; vsi potonemo“.

Izza tega samostana peljejo stopnice na verh Mojzeseve gore, po kterih, če človek eno uro gre, pride na ravnico, kjer cerkev sv. Elija stoji, in nekaj v stran se nahaja druga manja matere Božje. Na tej ravnici stoji tudi pri malem jezercu, ki večkrat dež naredí, stara kipresa, in tu je — kakor Arapi mislijo — Mojzes pred Bogom stal.

Od tod vodi sterma steza na verh Sinajske gore, kjer mala cerkvica iz granita stoji. Ta pa je od Arapov mnogo terpela; od vseih strani so jo podkopali, iskaje Mojzesovih tabel. Ne deleč odtod na drugem verhu, stoji mohamedanska mošeja, v ktero Beduini zahajajo in kjer v dar Mojzesu vselej ovco zakoljejo. Na potu od cerkve sv. Elija na ta verh se vidi v nekem kamnu sled človeških stopinj, ktere pravijo, da jih je Mohamed naredil, ko je na to goro prišel. Med verhoma gorá Sinaj in Horeb stoji samostan El-Erben, kjer se med drugimi stvarmi poklanjajo tudi nekemu kamnu, iz kterega je Mojzes s palico vode natočil. Vidi se v njem mnogo nekaj naravnih nekaj narejenih razpoklin, v ktere Baduini na čast hebrejskemu zakonodavcu mah vlagajo. Semkaj vodijo tudi svoje kamele, ktere morajo, dokler oni molitve opravljajo, klečati, da bi plodne bile in mnogo mleka imele.

Na verhu gore Horeba, kamor je veliko težje ko na goro Sinaj vzlesti, stoji tudi na granitni podstavi mala cerkvica iz granita, kjer se je telo sv. Katarine našlo.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Istre 8. oktobra. A. Drage „Novice“! povejte ljubim bravcem svojim tudi od našega kraja kaj, in recite slavo onim, ki jo zaslužijo. Menim tu šolo v Novaki, eno uro hoda od Pazna poleg ceste na lepi ravnini, kamor ob nedeljah Pazenčanje na sprehod hodijo. V tej šoli se trudi že tretje leto častiti gosp. Miha Zupančič, učitelj

in farni kaplan, kteremu tudi hvala gré, da se je šola tukaj ustanovila, zakaj prej je ni bilo in bi je še danes ne bilo, ako bi se on ne bil toliko za njeno ustanovljenje potegoval, in tako verlo obnašal, da so farmani iz gole hvaležnosti, da so od svetlega gosp. škofa tako neutrudljivega učitelja dobili, jo radi napravili. V tej šoli se je učilo vsaki dan to leto 105 učencov; zjutraj 65 učencov, popoldne pa 40 učenk; uui ne samo v domačem ilirskem jeziku, ampak tudi v laškem, in kteri že 3. leto v šolo hodijo, tudi v nemškem, tako, da bodo starši lahko svoje otroke v vsak drug kraj v višje šole pošiljali — gotovo velika dobrota staršem in otrokom. Učenke se pa vadijo v domačem jeziku keršanski nauk, čitati in pisati. Tudi one se bodo pod marljivim učiteljem zadosto za svojo potrebo izobražile. — 28. sept. je bila šolska preskušnja, otroci so tako gladko odgovarjali ne samo v ilirskem, ampak tudi v talijanskem in nemškem jeziku, da je bilo veselje; obžalovali smo le, da nista mogla ne gosp. okrajni poglavar ne gosp. dehant, pri preskušnji pričijoča biti, zavolj kolere, ktera je tudi v tej fari čez 40 oseb pobrala, in pri kterih se je tudi častiti gosp. Miha ravno tako neutrudljivo in pogumno obnašal, kakor v šoli. Čast in hvala tedaj verlemu gospodu!

Iz Sorice. Ljube „Novice“! Ker Vam dopisujejo od več strani zastran letošnje letine, naj Vam povém tudi jaz, kako smo pri nas po naših hribih kaj pridelali. Ozimina, kolikor so je sejali, se ni kaj dobro obnesla. Ker je bila zavoljo slabega pomladanskega vremena silno redka, se je je le malo našlo in pa namlatilo. Bolje pa se je obneslo jaro žito, in zlasti oves je bil po nekterih njivah prav prav bogat. Tudi ajda, posebno po lazih, je bila bogata. Krompir je gnjil tudi letos, vendar po njivah ne toliko, kakor prejšnje leta. Bog vé, kaj bo pa po hramih storil? Če torej ozimino izvzamemo in pa tri soseske, ktere je bila bolj ali manj toča potolkla, smemo reči: Hvala Bogu, letošnja letina je dobra, tako, da nam ne bo treba, razun turšice, žita koj kupovati. Pa tudi turšice bi naši kmetje za svoje potrebe lahko domá pridelali, ako bi hotli. Zakaj če verlemu gospod fajmoštru dobro plenja, kako da bi tudi drugim ne, posebno takim, ki imajo njive v zatišji? Pa kaj, ker nočejo v svojo lastno škodo posnemati dobrega izgleda, ki ga pred očmi imajo!

Kolera nam jo, hvala Bogu, do sedaj prizanesla. Samo eden je bil umerl za nekako kolero, grižo z bljevanjem sklenjeno, pa še ta jo je bil našel tam neki pri Gorici.

Za šolo se pri nas vse hvale vredno skerbí in dela. Začela se je bila že leta 1852, pa zavoljo prepričlih dohodkov učiteljevih je bila po 8 mesecih zaspala. Letošnja komisija tam poleti pa je prihodnjemu učitelju dohodke toliko zboljšala, da bo imel razun 60 fl. za cerkvenega hlapca in pa 12 fl. za pometanje šole, še naj manj celih 250 fl. in pa derva za kurjavo — naj manj, pravim, ker posamezni zneski dohodkov so tako nizko postavljeni, da bo pri vsakem vselej še več dobil. Šolsko poslopje, poprejšnja mežnarija, ste se tudi tako popravile in pa prenaradile, da bo učitelj imel prav lepo, prostorno in pa pripravno stanovanje, ker razun ozidja je skoro vse predelano, prenovljeno in pa olepšano. Lahko torej rečemo, da bo učiteljska služba v Sorici prihodnjič dobra, boljša kakor je pa marsikje drugod. Bog daj, da bi tudi dobili teh poprav in prenaradb vrednega možá, ki bi se v šoli, v cerkvi in pa do občine kakor mož na svojem mestu vésti in obnašati znal! Likar.

Iz Celja 12. oktobra. Bolj in bolj rudeči in rumeni se listje po drevji in germovji; jesenski vetrovi pišejo čez gole sternašča, in žerjavi in beguni pred kolero vračajo se v tople južne krajine. Vse pripravlja se na zimo. Kakor beremo v časnikih, bo tudi angležka in francozka vojska zimovala to leto v Krimu, pa zopet bo revna celjska okolica pomagala, da zimovanje njima bo preterpljivo na